

рабочы

Бабруйска

14–20 верасня 2000 г. Наклад 299 ас. Паштовы адрас: 213 807, Бабруйск, а/с 94, www.bobruisk.net. Рэдактар Ігар ХОДЗЬКА. №30

ОБЩЕСТВО

НУЖНО ЖИТЬ, ПОМОГАЯ ДРУГИМ...

Перед началом нашего разговора Сергей поделился наболевшим: «Считается, что инвалид не достоин того, чего достойны другие люди. Такое отношение — причина возникновения комплексов у людей с ограниченными возможностями передвижения, причина ухода в себя. Эта проблема начинается на государственном уровне. При коммунистическом режиме у людей отняли веру в Бога, библейские законы, пришло другое — ожесточенность, самолюбие, бездуховность».

Знакомьтесь: председатель Бобруйской объединенной организации общественного объединения «Республиканской ассоциации инвалидов-колясочников» Сергей МАЦКЕВИЧ. Ограниченный в возможности передвижения, работая только руками, этот молодой человек живет полноценной жизнью, разрушая стереотип, что инвалид — изгой, неполноценный член общества.

— Сергей, как возникла мысль о создании отделения «Республиканской ассоциации инвалидов-колясочников» в Бобруйске?

— В августе 1997 проходили сборы активной реабилитации инвалидов-колясочников в городе Барановичи. Спонсором сборов выступили шведские инвалиды-колясочники. У них создана «Rekryterings gruppen», цель которой — реклама активного образа жизни среди инвалидов-колясочников. На своем примере ребята показывают, что можно жить нормальной здоровой и полноценной жизнью, решать множество проблем, даже передвигаясь на коляске. Эти сборы, общение с ребятами из Швеции вдохновили нас на регистрацию в декабре 1997 года структурного подразделения «Республиканской ассо-

циации инвалидов-колясочников».

— В основном, с какими проблемами приходится сталкиваться людям с ограниченными физическими возможностями в повседневной жизни?

— Главная проблема, с которой приходится сталкиваться человеку в инвалидной коляске, — это жилищная. Чтобы выйти без посторонней помощи на улицу, необходимо проживать на первом этаже. Нужно иметь просторную квартиру для возможности передвижения по ней на коляске. Одной из важнейших проблем является отсутствие в нашем городе специальных пандусов для съезда с тротуаров или подъема по лестнице при входе в любое здание, до сих пор нет этих специальных приспособлений ни в одной поликлинике города.

— Все мы говорим о проблемах, а что сделано конкретно вашей организацией для решения этих проблем?

— Буквально на этой неделе добились расширения жилищных условий для нашего товарища Сергея Николаевича Мурачковского. Своими силами, привлекая внимание общественности, пытаемся решить жилищный вопрос Кати Суховеевой (семья которой проживает на 9-м этаже общежития, где не работает ни один из шести лифтов) и Дмитрия

ет организации руку помощи?

— В основном нам помогают предприятия города, хотя они сами находятся в сложной экономической ситуации. Выделяют необходимые материалы для ремонта офиса, деньги для оздоровления наших членов организации.

— Сергей, что лично тебе помогает справиться с повседневными проблемами?

— Вера в Бога, Слово Божье — «Библия» помогают просто жить на земле, радоваться каждой минуте.

— И напоследок — твои пожелания нашим читателям.

— Правильно прожить жизнь, помогая другим людям. Тогда ваша жизнь пройдет не напрасно.

Татьяна РАГНЕДОВИЧ.

Бобруйская объединенная организация общественного объединения «Республиканской ассоциации инвалидов-колясочников» оказывает юридическую, психологическую, моральную и материальную помощь людям, прикованным к постели. Организации и юридические лица просим принять участие в оказании помощи людям, передвигающимся на колясках, прикованным к постели.

Контактные телефоны:
7-91-49, 2-09-50, 2-82-36

ГЛАС НАРОДА

Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ, ЖИЗНЬ...

Как и весна, осень — это пора политического всплеска. Подзагоревший на дачах, отдохнувший в отпусках народ вновь тянется на рассуждения в свете социальной философии. Вагонные споры, кухонные беседы — именно на таких посиделках в муках, криках, частенько с хватанием за грудки, от правды-мамы и рождается дочушка-истина.

И наш первый осенний телефонный опрос мы решили посвятить извлечению истины из недр народных рассуждений. А потому и предложили случайным телефонным респондентам самый простой, но в то же время вечный по своей неразрешимости вопрос: «Что нужно сделать, чтобы улучшить жизнь?» И второй вопрос, добавочный: «За время, прошедшее с середины 90-х, ваша жизнь облегчилась или усложнилась?»

Напоминаем нашу методику. Вербальный контакт осуществляется посредством набора случайного телефонного номера (30 удачных попыток). Данный опрос социологическим не является и на репрезентативность не претендует.

Наиболее, на наш взгляд, интересные отрывки рассуждений предлагаем вашему вниманию.

Кирилл, 24 года:

— Дать возможность зарабатывать людям! Не может государство предоставлять высокооплачиваемую работу — пусть создаст благоприятные условия для развития частного бизнеса.

В середине 90-х я был в армии,

где на досуге разработал несколько бизнес-планов обустройства будущей жизни. Кое-что реализовать успел, но когда оказалось, что заработок возможен лишь при условии нарушения существующих законов, сменил род деятельности на значительно менее прибыльный, но безопасный. И сейчас не уверен, что поступил правильно...

Наталья Дмитриевна:

— Убрать с руководящих постов всю эту заскорузлую, толстоторбую, коммунистическую братию! Как были у власти, так и остались, только переименовали себя под стать политической ситуации. Во власть должны прийти молодые политики, мозги которых не загромождены красно-коричневой идеологией. И тогда обязательно, может быть не сразу, но произойдут глобальные перемены к лучшему.

В середине 90-х мой личный ежемесячный доход был больше ста так называемых условных единиц, а теперь — меньше пятидесяти.

Николай Иванович, 68 лет:

— Надо союз быстрее делать, чтобы с Россией вместе. А потому что так надо, потому мы без России никак не можем, так президент сказал — и все тут! А потом Советский Союз возродить — все 15 республик. И хана той Америке, раздави к... матери!

Спасибо президенту — пенсия постоянно увеличивается. Только бы еще цены не росли так сильно. Вы ему про это напишите, может, он не знает.

Светлана Сергеевна:

— Мне кажется, надо подружиться с цивилизованным миром, а не ограничивать круг интимных знакомств с такими фигурами вчерашнего дня как дедушка Фидель. (И почему это оборванцев всегда тянет к таким же оборванцам?) Нужно признать, что физиономия, гордо поднятая над рваной рубашкой, смотрится жалко и смешно. Только те из бывших соцстран и соцреспублик, что обратили свои взоры на цивилизованный мир, живут сейчас достойно. А мы глотаем слюны дедушки Фиделя...

Моя жизнь за последние годы усложнилась и продолжает усложняться. Боюсь за будущее своих детей. А за страну стыдно.

Владимир, 30 лет:

— Нужны кардинальные, продуманные рыночные преобразования. Раз и навсегда забыть слово «социализм»! Разработать щадящую систему налогов для частного бизнеса, во всем содействовать развитию предпринимательства.

В середине 90-х еще была надежда. Но со временем, надежду на то, что Беларусь станет свободной, цветущей, высокоразвитой европейской страной попросту раздавило возрождение идола колхозно-административной системы. Все последние годы мы пятимся назад. И самое страшное, что не понимаем этого.

Опрашивал народ
А. ЛИТВИНОВ.

БУДНІ

Не паспеў — збірай манаткі

Па стану на пачатак верасня ў нашым горадзе налічвалася каля 30-ці прадпрыемстваў, запазычанасць якіх па выплате зароботнай платы ўвогуле складала некалькі дзесяткаў мільёнаў рублёў. І хаця, згодна з «вышэйшым» загадам, выплаты ідуць, у бліжэйшы час усё можа вярнуцца «на колы свае», бо грошы для выплат на прадпрыемствах узяты з крэдытаў, вярнуць якіх будзе больш чым праблематычна.

А над тымі кіраўнікамі, што своечасова не разлічыліся па зарплате, навісла рэальная пагроза звальнення.

Прысуд адменены

У вобласці і рэспубліцы добра вядомая так званая «справа Абадоўскага». Апошнім «крокам адчаю» стала аб'яўленне Дзмітрыем бестэрміновай галадоўкі пратэсту супраць прававога здзеку, арганізаванага ўладамі.

І вось настойлівасць і мужнасць Дзмітрыя Абадоўскага паўплывалі такі на судовое рашэнне: калегія па крымінальных справах Магілёўскага абласнога суда разгледзела раней дасланую касачынную скаргу і адмяніла прысуд гарадскога суда. Справа накіравана на новае разгляданне.

А. ЛІЦЬВИНУ.

ВОДГУК

Адумайцеся, людзі!

Учора слухала перадачу «Радые-1», у якой прымалі ўдзел бацькі двух падлеткаў з Бабруйска. Тэма — нашумелая ў горадзе гісторыя з майскай экскурсіяй падлеткаў-школьнікаў у ВТК-2. Ад пачутага баліць сэрца, бо мой сын таксама быў на экскурсіі. У эфіры малі аднаго са школьнікаў сказаць, што сын яе не вельмі добрых паводзін, і яна сама хадзіла ў міліцыю прасіць, каб яго завезлі ў калонію на «паказ» і там крыху папужалі. Бацька другога хлопчыка заявіў, што сына вазілі ў ВТК-2 па яго просьбе, і што нават ён быў бы не супраць, каб з ім там абшліся больш жорстка, чым з тымі падлеткамі, што там «сядзяць».

Людцы мілыя! Падумайце, што вы гаворыце! Вы на ўсю краіну аб'яўляеце сваіх дзяцей непасрэднымі і прызнаеце сябе нягоднымі бацькамі. Відаць, страшна жыць на свеце вашым дзецям, калі за іх не заступаюцца нават родныя бацька і матуля. Ці хацелі б вы здзекаў над сабой?

Акрамя таго, ёсць Закон «Аб правах дзіцяці», падпісаны прэзідэнтам, у якім прама забараняецца жорсткае абыходжанне з дзецьмі. Ніхто гэты закон яшчэ не адмяняў, і яго трэба выконваць.

Людміла КОКАШ.

SOS

ТРЫ ГАДЫ ПЕШШУ

Нашы высокія гарадскія чыноўнікі апошнім часам узялі за правіла ў мясцовых «кішэнных» газетках паплакацца ў камізэльку. Маўляў, несумленныя журналісты, разтакія-разсякія, «выливают поток грязной лжи и клеветы на город». Ён у нас жа такі «колоритный и неповторимый». А ніхто і не сумняваўся. А ўсе ж, калі да нас у газету звярнуліся жыхары дома № 21, што на вуліцы Першамайской, з просьбай дапамагчы, сумненне такі ўзяло. Ці магчыма, каб у краіне так званая «крыкавага сацыялізму», на парозе XXI стагоддзя, практычна ў цэнтры горада тры(!) гады не працавалі ліфты ў дзевяціпавярховым доме? Аказалася, яшчэ як магчыма!

Як сфармаваўся жыхары злашчаснага дома, будавалі яго розныя кааператывы, якія на дадзены момант распаліся, і спытаць цяпер няма з каго. А калі пайшлі скаргі на тое, што расцягваюцца будматэрыялы ды робіцца ўсё не па праекту, будоўлю перададзена ў дзяржаўнаму трэсту. Дарэчы, яе заказчыкам з'яўляўся завод, узначальваемы на той час М.К. Хромавым. Спачатку дом меў статус дзяржаўнага, а будаваўся на грошы жыхароў і завода. Пазней члены праўлення ЖБК прымаюць рашэнне аформіць яго як кааператыву. Вось гады і пачаліся сапраўдныя праблемы. Узятыя дзяржаўныя льготныя пазыкі абцяжарваліся інфляцыяй, з-за чаго будаўніцтва зацягвалася. А ўсе цяжасці завод, новым кіраўніком якога стаў ужо В.Я. Чыстабаев, проста пачаў скідваць са сваіх плеч.

З прыёмкай дома ўвогуле атрымаўся сапраўдны анекдот. Па сфармаванні членаў праўлення ЖБК, прымаўся ён не аднаведнымі спецыялістамі, а супрацоўнікамі гарвыканкама — у акце прыёмкі пасады гэтых людзей пазначаны. Куды глядзеў былі старшыня ЖБК Міхаіл Савошка, які таксама паставіў подпіс, невядома, аднак вядома, што з жыллямі ён не раіўся. Тыя даведкі аб тым, што акт прыёмкі адбыўся толькі праз паўгода!

У рэшце рэшт у 1997 годзе жылцы справілі наваселле. Тады факт, што ліфт не працуе, ўспрымаўся як з'ява заканамерная і часовая. Пенсіянеры, інваліды (ім чамусьці заўсёды дастаюцца верхнія паверхі), маладыя мамы з сумкамі і з дзецьмі ў калясках дзень за днём пачалі мужа пераадоўваць бясконцы прыступкі лесвічных клетак. А потым узніклі праблемы з каналізацыяй, аказалася, што і ліфтавыя шахты зроблены не па праекту. Фундамент — і той, быццам бы, не правільна наклалі! Карацей, шмат яшчэ што прыйшлося перапрацаваць ды даводзіць да розуму.

Час праходзіў, ліфты прастойвалі. Абураныя жылцы звяртаюцца са скаргамі ў шматлікія інстанцыі, пачынаючы з гарадскіх ўлад і мясцовых чыноўнікаў і скончваючы адміністрацыяй прэзідэнта. У апошнюю, напрыклад, некалькі разоў тэлефанавалі, нават самі ў сталіцу прыязджалі, але, як і паўсюль, скаргнікаў там атфутбольвалі. Прычым, раптам высвятлялася, што шматлікія лісты, дасланыя жылцамі ў прэзідэнцкую адміністрацыю, не былі там зарэгістраваныя. На пытанне «Чаму?» гучаў адмысловы адказ: «Значыцца, яны не паступалі». Безвыніковым застаўся і зварот у кантроль службы прэзідэнта. КДБ, і той гэтай справай займаўся. Але і ён, усемагутны, аказаўся бясыльным. Адзін з упаўнаважаных гэтага ведамства забраў усе дакументы, адказы на ўсе скаргі, усялякія адпіскі, дагаворы і гарантыйныя лісты. А пасля — цішыня... Праверку, як да прыёмкі, так і пасля, праводзіў Адзел барацьбы з эканамічнай злачыннасцю. І гэтае даследаванне паспяхова скончылася... нічым. Зараз некалькі «барацьбітаў за народнае шчасце», тых чыноўнікаў, што калісьці прымалі тых скаргі, змагаюцца за дэпутатскія партфелі. Сярод іх былі старшыня аблвыканкама Кулічоў і мэр горада Раманоўскі, у кабінёце якога старшыня ЖБК ды яго бухгалтар сутыкнуліся з абсалютным непаразуменнем і некарэктнымі паводзінамі ў адносінах да сябе.

Зыходзячы з усіх фактаў, што датычацца гэтай справы, камісіі, якія правяралі дом, не мелі права падпісваць акт прыёмкі. Бо буйныя недахопы былі відавочнымі. Што цяпер? Самі жыхары з апошняй надзеяй пазираюць на адну свабодную кватэру. Што, калі яе прадаць (адаць, выменяць) «Ліфталадке», каб тыя, у сваю чаргу, змаглі за гэтыя грошы ўстраніць неспадзяваныя канструкцыя ліфтавых збудаванняў і запустіць самі ліфты. Але ці магчыма гэты варыянт ажыццявіць, ніхто не ведае. Вельмі шмат надзеяў за апошнія гады было страчана.

Жыццё працягваецца. Пастарэлыя на тры гады пенсіянеры, як і раней, пераадоўваюць прыступкі сваім ходам. Трошкі лягчэй стала матулям: дзеці навучыліся хадзіць. Затое маладымі мамамі сталі іншыя...

Віктар КУЛІЧОЎ.

СПОРТ

Лік не па гульні

6 верасня ў 20-м туры чэмпіяната краіны па футболе ў вышэйшай лізе бабруйская «Белшына» правяла гульні ў гасцях з ФК «Гомель».

Наўдачы апошніх часоў, новыя трэнерскія прызначэнні, у тым ліку той факт, што яшчэ зусім нядаўна «Гомель» узначальваў чыперашні галоўны трэнер «Белшыны» Вячаслаў Акшаев, наклалі свой адбітак на гульні. Упартая барацьба на працягу ўсяго паядынка на жаль скончылася паразай нашых футбалістаў. Крыўдна, што адзіны гол бабруйчане прапусцілі на апошняй хвіліне з пенальці. Яшчэ больш крыўдна, што паражэнне правілаў у штрафной было вельмі сумніўнае. Радуе другое — якасць гульні, прагрантраваная шыннікам, была на парадкак вышэй, чым у папярэдніх матчах, — першыя сімптомы вызараўлення?

Па-ранейшаму «Белшына» з 22-ма ачкамі знаходзіцца на дзевятым радку. Наперадзе мазырская «Славія» — 46 ачкоў і гульні ў запасе, побач сталічнае «Дынама» — 43 і барысаўскае БАТЭ — 39 ачкоў.

Віктар КАЧАН.

ШКОЛА

Што насіць і што паднасіць

У гімназіі № 1 (былая СШ № 13) адбылася нарада старшынь бацькоўскіх камітэтаў, класных кіраўнікоў і папярчальскага савета. Адкрыў яе віншаваннем з нагоды новага навучальнага года дырэктар гімназіі А.Я. Шылаў.

У якасці галоўнага пытання было разгледжана становішча са

школьнай формай. Яе спрабавалі ўвесці яшчэ ў 1999 годзе, толькі да поўнай «фармізацыі» яшчэ далёка. Але згодна з дырэктарскім загадам, да 1 кастрычніка ўсе гімназісты павінны «аднавадзіць».

Трэба заўважыць, што разумную сярэдзіну ўсё ж знайшлі. Класам прадстаўлена свабода выба-

ру колераў форм і яе фасонаў. Здаецца, тут удала спалучылі «як трэба» і «як хочацца». Нагадаю, што школьная форма не з'яўляецца абавязковай. Спавод Шылаў зазначыў, што «ён не можа ўлезці ў чужы сямейны бюджэт». Але спадзяюцца з настаўнікаў усе ж набадаць.

Старшыня папярчальскага савета гімназіі А.Ф. Малюцікаў сказаў, што форма — не галоўнае, абы веды добрыя былі. Аляксандр Фёдаравіч ніяк не мог паддабрацца да мэты свайго выступу — просьбы прафінансавання гімназіі. Спачатку надхваліў бацькоў, потым заявіў, што да яго просьбы «трэба аднесціся як трэба». Надалей канкрэтызаваў: «Чо-то прэпандэстны ілі поднестны от себя». «Усешка шног дапамога» — і зусім ўжо канкрэтна — «суму грошай».

Пад час працяглай дэбатаў адна з настаўніц сказала: «Маліцеся Богу, што вашы дзеці вучацца ў гэтай гімназіі».

З боку бацькоў прагучала, што, вядома, дапамог, ці. Але хацелася б празрыстасці ў выкарыстанні гэтых самых грошай.

Людміла
РОДЗІКАВА.

Дефицит из дефицитов

Ежегодно высшие и среднеспециальные учебные заведения нашей республики выпускают на свет Божий сотни дипломированных специалистов, объединенных общим высоким званием — педагога. Казалось бы, с учетом наличных учительских кадров, а также пенсионеров, имеющих силы и желание трудиться на ниве народного просвещения, нам уже впору открывать специальные биржи труда для педагогов. А нет! Даже и в «благословенные» перестроечные годы, когда учителя и зарплаты вроде как назначили приличные, и льготами различными наделили, особенно в сельской местности, все равно избытка учительских кадров не наблюдалось.

Что уж говорить теперь, когда зарплата учителя тянет, в лучшем случае, на прожиточный минимум, а льготы давно отняты в закрома родины. Труд педагога, мягко говоря, нелегко. И возникает, в результате, дефицит из дефицитов: недостаток умных людей, желающих учить и воспитывать чужих ребятшек.

Лет 5-6 назад такой дефицит наиболее сильно ощущался среди преподавателей иностранных языков, особенно английского. Это и понятно: человеку, хорошо владеющему языком туманного Альбиона и Союзиненных Штатов, вроде бы как-то глупо за копейки надрываться у школьной доски, если есть масса

возможностей зарабатывать настоящую «зелень», занимаясь непильными переводами в каком-нибудь довольно «левом» СП. Теперь недостаток «англичан» в наших школах вроде бы удалось подсократить: где-то приняли на преподавательскую работу выпускников колледжей и лицеев, и теперь вчерашние школьники с переменным успехом обучают школьников сегодняшних. Где-то нашлись учителя, пожелавшие сменить квалификацию и, после окончания 3-4 месячных курсов, они тоже учат наших деток хоть как-нибудь «шпрехаться». Не возьмусь судить о качестве такого преподавания. Но если раньше в «инязе» полагалось учиться 5 лет, то это было зачем-нибудь нужно?

В последние годы дефицит на «иностранных» вроде бы поулег, но возник новый — на физиков-химиков-математиков-биологов. Плюс преподавателей информатики. Районы и горно ежегодно выдают целевые направления по этим специальностям, «заказывают» новых педагогов в Министерстве образования, но результат по Бобруйскому району, например, таков: просили прислать 60 педагогов, приехали 15. Никому не хочется надирать извилины и нервы за «минимальнопрожиточные» деньги.

Второй после педагогов школьный дефицит — это учебники. Из-

даются они в России, зачем-то новые буквально каждый год. И стоят, естественно, весьма недешево. Учебный год уже начался, а по все тем же многострадальным физикимини-биологии учебников не хватает. Почему бы, кажется, не использовать старые? Вы ведь только сравните учебники, скажем, 80-х годов и нынешние. Велика ли разница? В основном — только в оформлении. Правила и задачки — в большинстве своем все те же, даже опечатки — и те местами совпадают. Но нет: вклеили красивые картинки, поменяли местами задачки и упражнения — и вот уже «устаревшим» учебником пользоваться не возможно. Очень хотелось бы знать, кому выгода эта ежегодная смена вывесок? И еще — как и чему будут учиться дети в тех школах, где в дефиците одновременно и учебники, и учителя?

Бог даст, этой стране когда-нибудь еще понадобятся образованные люди и она найдет возможность достойно оплачивать их труд. Бог даст, дети как-нибудь сумеют постигнуть азы науки в поисках обонх «дефицитов».

Но почему, давным-давно распрощавшись с Советским Союзом, мы так упорно продолжаем жить по-советски: создаем себе трудности, чтобы затем их преодолевать...

Ирина ВЕРБИЦКАЯ.

Раённая адукацыя у лічбах і фактах

Зараз сістэма адукацыі Бабруйскага раёна ўключае 16 сярэдніх школ, 4 базавыя і 3 пачатковыя школы, а таксама Каменскі вучэбна-вытворчы камбінат, Цэнтр пазашкольнай выхаваўчай работы з навучэнцамі, ДЮСШ і Міхалёўскі сацыяльны прыект.

***

У раёне маецца 20 дашкольных устаноў, у якіх увогуле выхоўваецца 637 дзяцей, што складае 52 працэнты ад усіх наяўных.

***

Першага верасня за парты селі 3715 вучняў; у падрыхтоўчыя класы прыйшлі 233 шасцілеткі. У раёне працуюць 393 настаўнікі; 15 маладых педагогаў прыбылі на працу. Сярод педагогаў 78,3 працэнты — спецыялісты з вышэйшай і няпоўнай вышэйшай адукацыяй; 12 працэнтаў настаўнікаў маюць вышэйшую катэгорыю

кваліфікацыі, 45,2 — першую катэгорыю.

***

Апошнім часам у школах раёна ўводзяцца новыя адукацыйныя тэхналогіі. У прыватнасці, у Туголіцкай і Броўскай СШ зараз прапрабавецца тэхналогія «Крок за крокам», у Камінтэрнаўскай — тэхналогія развіваючага навучання, у Каменскай СШ — тэхналогія Дальтон. Некаторыя настаўнікі асвойваюць модульную тэхналогію навучання дзяцей.

***

Па заканчэнні мінулага навучальнага года са школ раёна выйшла 150 выпускнікоў 11-ых класаў. З іх паступіла ў ВУЗ 29 чалавек, у сярэднія спецыяльныя навучальныя установы — 46. 1500 школьнікаў гэтым летам правялі свой вольны час у школьных лагерах.

Падрыхтаваў А. ЛІЦЬВІНАЎ.